

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 21.9.2012
COM(2012) 530 final

2012/0260 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av rådets direktiv 2001/110/EG om honung

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Syftet med detta förslag till ändring av direktiv 2001/110/EG om honung¹ är

- a) att anpassa kommissionens genomförandebefogenheter i direktivet till bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*), och
- b) att med beaktande av EU-domstolens dom i mål C-442/09² och utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder³ på honung som innehåller genetiskt modifierat pollen uttryckligen klargöra att pollen är en beståndsdel som är specifik för honung snarare än en ingrediens i honung.

Motiv och syfte

- a) Förslaget syftar till att anpassa kommissionens genomförandebefogenheter i direktiv 2001/110/EG till den åtskillnad mellan kommissionens delegerade befogenheter och genomförandebefogenheter som införts genom artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget samt att tilldela kommissionen ytterligare genomförandebefogenheter.

I fördraget görs en åtskillnad mellan befogenheter som delegerats till kommissionen så att den kan anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av en lagstiftningsakt (delegerade akter, se artikel 290.1 i fördraget) och befogenheter som tilldelats kommissionen så att den kan anta enhetliga villkor för genomförandet av unionens rättsligt bindande akter (genomförandeaakter, se artikel 291.2 i fördraget). När det gäller delegerade akter delegerar lagstiftaren befogenheter så att kommissionen kan anta lagstiftningsliknande åtgärder. När det gäller genomförandeaakter är situationen helt annorlunda. Primärt är det medlemsstaterna som ansvarar för att tillämpa Europeiska unionens rättsligt bindande akter. Men om det för tillämpning av en lagstiftningsakt krävs enhetliga genomförandevillkor har kommissionen befogenheter att anta akter för det ändamålet. Anpassningen av direktiv 2001/110/EG till de nya reglerna i fördraget avspeglar denna åtskillnad.

I samband med översynen av delegeringen av befogenheter till kommissionen efter ikraftträdandet av Lissabonfördraget har bestämmelserna i direktivet dessutom noga granskats för att utröna om eventuella ytterligare befogenheter

¹ EGT L 10, 12.1.2002, s. 47.

² Mål C-442/09, domstolens (stora avdelningen) dom av den 6 september 2011 (begäran om förhandsavgörande av Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Tyskland)) – Karl Heinz Bablok m.fl. mot Freistaat Bayern, EUT C 311, 22.10.2011, s. 7.

³ EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

behöver delegeras till kommissionen i enlighet med den nya klassificeringen i fördraget.

- b) Efter en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 i EG-fördraget från Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (mål C-442/09) meddelade domstolen en dom, där den fann att pollen i honung är en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel⁴. Domstolens utslag grundades på en bedömning av omständigheter som hade lagts fram för domstolen enligt vilka förekomst av pollen i honung huvudsakligen följer av biodlarens eget agerande i samband med den slungning av honungen som odlaren genomför vid insamlingen. Det är dock enbart binas aktivitet som gör att pollen kommer in i bikupan. Pollen finns därför i honung oavsett om biodlaren utvinner honungen genom slungning eller inte. Det förefaller därför vara nödvändigt att i direktiv 2001/110/EG klargöra att pollen är en naturlig beståndsdel och inte någon ingrediens i honung. Detta klargörande skulle dock inte hindra att förordning (EG) nr 1829/2003 tillämpas på honung som innehåller genetiskt modifierat pollen⁵, och kommer inte heller att påverka domstolens slutsats att honung som innehåller genetiskt modifierat pollen får släppas ut på marknaden bara om den omfattas av ett godkännande enligt den förordningen.

Mot denna bakgrund har ett förslag till ändring av direktiv 2001/110/EG utarbetats.

Allmän bakgrund

I artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget görs en åtskillnad mellan två olika typer av kommissionsakter:

- Enligt artikel 290 i EUF-fördraget får lagstiftaren till kommissionen delegera ”befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten”. Rättsakter som antas av kommissionen på detta sätt kallas enligt terminologin i fördraget ”delegerade akter” (artikel 290.3).
- Enligt artikel 291 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna ”vidta alla nationella lagstiftningsåtgärder som är nödvändiga för att genomföra unionens rättsligt bindande akter”. I dessa akter ska kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter när det krävs enhetliga villkor för genomförandet av sådana akter. Rättsakter som antas av kommissionen på detta sätt kallas enligt terminologin i fördraget ”genomförandeakter” (artikel 291.4).

I rådets direktiv 2001/110/EG anges inte uttryckligen huruvida pollen i honung är en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG. I avsaknad av en sådan precisering meddelade domstolen i mål C-442-09 en dom, där den efter

⁴ EGT L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁵ Efter ändringen av direktiv 2001/110/EG kommer honung som innehåller genetiskt modifierat pollen även fortsättningsvis att omfattas av artikel 3.1 c i den förordningen, såsom ”livsmedel som framställts av genetiskt modifierade organismer”.

en bedömning av de omständigheter som hade lagts fram för domstolen ansåg att pollen är en ”ingrediens” i honung i den mening som avses i artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG (punkt 79 i domen). Konsekvenserna av denna dom är bland annat att märkningsreglerna för ingredienser i direktiv 2000/13/EG gäller, särskilt skyldigheten att på produktens etikett ange en ingrediensförteckning (artikel 3.1.2). Eftersom pollen förekommer naturligt i honung och kommer in i bikupan till följd av binas aktivitet oberoende av biodlarens agerande, är det nödvändigt att i direktiv 2001/110/EG uttryckligen ange att pollen i honung inte är en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG, utan en beståndsdel. Det faktum att honung är ett naturligt ämne som produceras av honungsbin och till vilket ingen livsmedelsingrediens får tillsättas framgår av kodexstandarden för honung (*Codex Standard for Honey*)⁶.

Denna ändring kommer inte att ändra domstolens slutsats i mål C-442/09 att honung som innehåller genetiskt modifierat pollen omfattas av förordning (EG) nr 1829/2003. Efter ändringen av direktiv 2001/110/EG kommer honung som innehåller genetiskt modifierat pollen även fortsättningsvis att omfattas av artikel 3.1 c i den förordningen, såsom ”livsmedel som framställts av genetiskt modifierade organismer”.

Gällande bestämmelser

Artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget är tillämpliga för anpassningen.

I artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG definieras *ingrediens* som ”varje ämne, inklusive tillsatser och enzymer, som använts i framställningen eller beredningen av ett livsmedel och som finns kvar i den färdiga produkten, om än i annan form”.

Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden

Ej tillämpligt.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

När det gäller anpassningen av kommissionens genomförandebefogenheter till EUF-fördraget behövdes inget samråd med berörda parter, ingen extern experthjälp eller någon konsekvensbedömning, eftersom förslaget är en interinstitutionell fråga som följer av Lissabonfördragets ikraftträdande.

När det gäller pollen i honung var den allmänna tolkningen före domen att pollen, av ovannämnda orsaker, var en beståndsdel i honung och inte en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG. Märkningsreglerna för ingredienser i direktiv 2000/13/EG (förteckningen över ingredienser) ansågs därför inte vara tillämpliga på honung. Den ändring av honungsdirektivet som föreslås syftar till att klargöra att pollen inte är en ingrediens i honung, vilket beträffande tillämpningen av märkningsreglerna i direktiv 2000/13/EG därför får till följd att man återgår till den situation som gällde före domen, dock utan att det påverkar

⁶ CODEX STAN 12-1981.

tillämpningen av förordning (EG) nr 1829/2003 på honung som innehåller genetiskt modifierat pollen. Det förväntas därför inga större förändringar för berörda parter, vilket också är anledningen till att ingen konsekvensbedömning har gjorts.

Kommissionen har fört en rad samråd med medlemsstaterna, särskilt inom ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, med berörda parter (bl.a. biodlarföreningar och icke-statliga organisationer), särskilt inom rådgivande gruppen för livsmedelskedjan, djurhälsa och växtskydd och rådgivande gruppen för biodling, med tredjeländer vid särskilda möten som anordnats för detta ändamål efter domen och i samband med olika forum i Världshandelsorganisationen (WTO).

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

Sammanfattning av den föreslagna åtgärden

Fastställa de delegerade befogenheter och genomförandebefogenheter som bör tilldelas kommissionen i fråga om direktiv 2001/110/EG och motsvarande förfarande för antagandet av denna akt inom den nya rättsliga ramen efter ikraftträdandet av artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget.

Klargöra att honung inte är en beståndsdel i den mening som avses i artikel 6.4 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG.

Rättslig grund

Artikel 43 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Subsidiaritetsprincipen

Förslaget omfattas av delad behörighet mellan EU och medlemsstaterna. Eftersom den föreslagna ändringen är av teknisk art (anpassning till reglerna i fråga om kommissionens genomförandebefogenheter samt klargörande av pollenets status) ändrar förslaget inte befogenhetsfördelningen mellan EU och medlemsstaterna enligt den ändrade lagstiftningen och följer därför subsidiaritetsprincipen.

Proportionalitetsprincipen

Syftet med förslaget är att klargöra EU-lagstiftningen och ange att pollen inte är en ingrediens i honung, utan en beståndsdel, så att det naturliga ursprunget av pollenförekomsten i honung avspeglas korrekt i lagstiftningen. Genom förslaget införs i honungsdirektivet en begränsad ändring av teknisk art som inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Det finns inga andra möjliga alternativ än att ändra EU-lagstiftningen för att uppnå ovannämnda mål, eftersom EU-domstolen har meddelat en dom som tolkar den befintliga EU-lagstiftningen.

Anpassningen av kommissionens genomförandebefogenheter i direktiv 2001/110/EG till bestämmelserna i EUF-fördraget följer dessutom av antagandet av Lissabonfördraget och följer därmed proportionalitetsprincipen.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av rådets direktiv 2001/110/EG om honung

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 43.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁷,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Enligt domstolens dom av den 6 september 2011 i mål C-442/09⁸ ska pollen i honung betraktas som en ingrediens i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel⁹. Domstolens dom grundades på övervägandet av de omständigheter som hade lagts fram för domstolen om att pollen i honung huvudsakligen följer av den slungning som biodlaren genomför vid insamlingen. Pollen kommer dock in i bikupan enbart till följd av binas aktivitet och pollen förekommer naturligt i honung oavsett om biodlaren utvinner honungen genom slungning eller inte. Det är därför nödvändigt, utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 av den 22 september 2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder¹⁰ när det gäller genetiskt modifierat pollen i honung, att klargöra att pollen, som är ett naturligt ämne utan några ingredienser, är en beståndsdel i honung och inte en ingrediens i den mening som avses i direktiv 2000/13/EG. Rådets direktiv 2001/110/EG av den 20 december 2001 om honung¹¹ bör därför ändras i enlighet med detta.
- (2) I direktiv (EG) nr 2001/110 ges kommissionen befogenheter att genomföra vissa bestämmelser i direktivet. Till följd av Lissabonfördragets ikraftträdande måste dessa

⁷ EUT C [...], [...], s. [...].

⁸ EUT C 311, 22.10.2011, s. 7.

⁹ EGT L 109, 6.5.2000, s. 29.

¹⁰ EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

¹¹ EGT L 10, 12.1.2002, s. 47.

befogenheter anpassas till artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *fördraget*). Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar överlämnas samtidigt, i god tid och på lämpligt sätt till Europaparlamentet och rådet.

- (3) För att säkerställa en enhetlig efterlevnad bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen så att den kan anta metoder som medger kontroll av att honungen följer bestämmelserna i direktiv 2001/110/EG.
- (4) Bilagorna till direktiv 2001/110/EG innehåller tekniska delar som kan behöva anpassas eller uppdateras för att ta hänsyn till utvecklingen av relevanta internationella standarder. I det direktivet tilldelas dock inte kommissionen lämpliga befogenheter för att snabbt kunna anpassa eller uppdatera dessa bilagor med hänsyn till utvecklingen av internationella standarder. För en enhetlig tillämpning av direktiv 2001/110/EG bör kommissionen därför också tilldelas befogenheten att anpassa eller uppdatera bilagorna till det direktivet för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen och till utvecklingen av internationella standarder.
- (5) Efter antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet¹², som gäller alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel och foder på unionsnivå och på nationell nivå, ska unionens allmänna bestämmelser om livsmedel tillämpas direkt på de produkter som omfattas av direktiv 2001/110/EG. Det är därför inte längre nödvändigt att kommissionen har befogenhet att anpassa bestämmelserna i det direktivet till unionens allmänna livsmedelslagstiftning. De bestämmelser som tilldelar sådana befogenheter bör därför utgå.
- (6) I syfte att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen och, i förekommande fall, utvecklingen av internationella standarder bör därför befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen så att den kan anpassa eller uppdatera de tekniska aspekter som rör produktbeskrivningarna och definitionerna i bilagorna till direktiv 2001/110/EG.
- (7) Direktiv 2001/110/EG bör därför ändras i enlighet med detta.
- (8) Eftersom de ändringar som gäller anpassning till fördraget bara rör kommissionens befogenheter behöver de inte införlivas av medlemsstaterna.

¹² EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 2001/110/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 ska följande punkt läggas till:

”5. Pollen, en naturlig beståndsdel som är specifik för honung, ska inte betraktas som en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 i direktiv 2000/13/EG i de produkter som definieras i bilaga 1 till detta direktiv.”
2. Artikel 4 ska ersättas med följande:

”Artikel 4

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 7 för att fastställa metoder som medger kontroll av att honungen följer bestämmelserna i detta direktiv. Till dess sådana metoder har antagits ska medlemsstaterna alltid när så är möjligt använda internationellt godkända metoder såsom de metoder som godkänts av Codex Alimentarius för att kontrollera att bestämmelserna i detta direktiv följs.”

3. Artikel 6 ska ersättas med följande:

”Artikel 6

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 7 för att ändra de tekniska aspekter som rör produktbeteckningarna, produktbeskrivningarna och definitionerna i bilaga I samt kriterierna för honungens sammansättning i bilaga II för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen och, i förekommande fall, utvecklingen av relevanta internationella standarder.

Artikel 6a

1. Befogenhet att anta de delegerade akter som avses i detta direktiv tilldelas kommissionen med förbehåll för de villkor som fastställs i denna artikel.
2. Befogenhet att anta de delegerade akter som avses i artiklarna 4 och 6 ska tilldelas kommissionen tills vidare från och med den (...). (*Publications Office is to fill in the date of entry into force of this amending Act*).
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 4 och 6 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare datum som anges i beslutet. Det ska inte inverka på giltigheten av de delegerade akter som redan är i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 4 och 6 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”
4. Artikel 7 ska utgå.

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska senast den [datum] sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 1.1. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av artikel 1.1 i detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande